

LOV OG EVANGELIUM

Gitt ut av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon

Nr. 2

15. februar 1985

21.årg.

En sjelesørgerisk samtale om dåpen

Da vi flere ganger har fått forespørsel om å skrive litt om dåpen i Lov og Evangelium, og det dertil viser seg å være en stor uklarhet om dåpen, og mange forskjellige lærdommer som skaper store vanskeligheter blant de troende, tar vi inn i dette nr. en sjelesørgerisk samtale av Ernst Moderson: Skal jeg lade meg døbe en gang til.

Den er oversatt fra tysk til dansk ved Svend Ryborg. Da dansk ikke er så vanskelig å lese for en normann, har vi den tro at den kan bli til hjelp og veiledning for dem som strir med slike spørsmål, og gi større kunnskap for alle lesere av bladet.

Redaktøren

Skal jeg lade meg døbe en gang til?

(En sjælesørgerisk samtale)

«Må jeg have lov til at lægge beslag på Deres tid til en samtale? Jeg har i den senere tid gået og arbejdet med et spørgsmål, og nu kommer jeg til Dem for at bede om vejledning. Spørgsmålet er: Skal jeg lade mig døbe en gang til?»

Hvordan er dette spørgsmål opstået? Er det et spørgsmål, der har trængt sig på ved læsning af bibelen, eller er det igennem andre mennesker, at spørgsmålet er blevet alvorligt for Dem?

«Egentlig det sidste. Jeg arbejder sammen med en troende broder, der ofte foreholder mig nødvendigheden af, at jeg skal lade mig døbe igen, da barnedåben er ubibelsk og ikke har nogen gyl-

dighed. Han har bl.a. sagt til mig, at jeg kun har efterkommet den ene del af det, Peter formaner til i Ap.G. 2,38, at jeg nok har omvendt mig, men at jeg nu også bør lade mig døbe. Og så har han givet mig forskellige skrifter at læse, i hvilke man søger at bevise, at barnedåben ingen hjemmel har i skriften.»

Forinden jeg indlader mig i en samtale med Dem om dette emne, er der noget, jeg først må spørge Dem om: Er De blevet overbevist om, at De skal lade Dem døbe? Har den broder, De har talt med, og har de skrifter, De har læst, overbevist Dem om, at De skal gøre dette skridt? Eller er det kun sådan, at spørgs-

målet har vakt uro i Deres sind, og at De derfor ønsker råd og vejledning fra min side?

Nej, overbevist er jeg ikke endnu, selv om der er meget i de skrifter, jeg har læst, der forekommer mig særdeles indlysende».

Ja, det kan jeg tænke mig. De stiller med stor dygtighed alt det sammen, der efter deres mening taler imod barnedåben. Og når man således kun får sagen fremstilet fra den ene side, bliver man let påvirket. Men overbevist om nødvendigheden af at lade Dem døbe igen, er De altså ikke? De ønsker at se sagen fra begge sider for at finde ud af, hvad der er det rigtige, ikke sandt?

«Ja, sådan står jeg. Jeg har læst skrifter, der taler imod barnedåben, og nu kunne jeg ønske at høre, hvad der kan siges til fordel for barnedåben, for således at finde ud af, hvad jeg har at gøre».

Godt, når De står sådan, vil jeg sige Dem min mening. Hvis De derimod havde sagt mig, at De i Deres samvittighed var overbevist om voksendåbens nødvendighed, ville en samtale derom næppe være af nogen værdi. For hvis man anser voksendåben for en nødvendighed, kommer man ikke til ro, førend den er fuldbyrdet. Men sådan har De det jo ikke, og derfor vil vi nu i ro tale med hinanden om spørgsmålet. Altså hvad er det, der i særlig grad har foruroliget Dem?

«Står der noget i Bibelen om barnedåben, er den ikke først opkommen senere?»

Ja, lad os sammen undersøge spørgsmålet, og vi vil til at begynde med se, hvad Bibelen siger derom. Vi vil først ta-

ge beretningen om høvedsmanden Cornelius. Der står om ham i Ap.G. 10,2, at han var en from mand, der frygtede Gud med hele sit hus. Så kom Peter til ham, efter at Gud havde vejledet ham gennem et særligt syn, og den Heligånd faldt på alle dem, som hørte ordet, og de blev døbt som førstegrøde af hedningerne.

«Ja, med der står da ikke noget om, at også børn blev døbt». Nej, ganske vist ikke. Det er ikke særlig omtalt, men når det hedder, «Med hele hans hus», så er der dog mindst lige så stor sandsynlighed for at der har været børn, som at der ingen har været. Thi ved udtrykket, «Med hele hans hus», forstår man dog familien, omfattende både store og små.

«Ja, det kan man nok sige, men — det sted synes jeg alligevel ikke er noget bevis».

Godt, vi går videre. Jeg vil heller ikke i særlig grad fremhæve denne beretning. I Ap.G. 16 har vi beretningen om Lydias omvendelse, der står det endnu tydeligere: «Men da hun og hendes hus var blevet døbt». Nu siger man ganske vist igen, at der heller ikke har været nogen børn. Men det er en påstand, der ikke lader sig bevise. Det sandsynligste er, at der har været børn, ellers er det vanskeligt at forstå udtrykket «og hendes hus»

Ikke sandt, når man taler om hr. N.N. og hans hus eller fru N.N. og hendes hus, så forstår man derved alle husfællerne og i første række naturligvis samtlige familiemedlemmer. Det er dog klart. Og så kan man efter sprogbrugen heller næppe tænke sig andet, end at der også har været børn med. Der er ikke fortalt noget om, hvorvidt børnene og husfællerne har været sto-

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt til alle som sender eksp., navn og adr.

Bladet blir halde oppe av frivillige gáver.

Eksp: O. Dyrøy, 5620 Tørvikbygd.

Telefon 05/558363

Alt som har med bladet sin eksp. blir sendt dit, som tinging, oppseiing og adresseforandring.

Gáver til bladet kan sendast kass. S. Bøhn postgiro 5 68 21 33

Red. Amund Lid, 5600 Norheimsund.

Tlf. 05/551080

Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Form. Ragnar Opstad

Opstadv. 38, 4350 Nærbø Tlf. 04-433685

Kass. Sverre Bøhn, 5601 Norheimsund.

Postgiro 5 68 21 33. Bankgiro 3530.21.00932

ØYSTESE TRYKKERI A/S

re og små, gamle eller unge. Men læg mærke til, der står ikke om andre end Lydia, at hun blev troende. «Hendes hjerte oplod Herren til at give agt på det, som blev talt af Paulus». Der står ikke et ord om, at de, der hørte til hendes familie og husstand, blev troende. Men alligevel hedder det: «Da hun og hendes hus blev døbt». Giver det ikke noget at tænke på? — Når man påstår, at der i skriften kun tales om, at voksne, der var blevet troende, blev døbt, er dette en påstand, der ikke kan bevises. Jeg er overbevist om, at det modsatte var tilfældet. Jeg tror ikke at jeg gør vold imod ordet, når jeg forestiller mig sagen således, at Lydia — da hun var kommen til troen — ønskede at de, der hørte hende til, også skulle døbes sammen med hende. Hun ville give udtryk for dette: «Jeg og mit hus, vi vil tjene Herren». Var de øvrige medlemmer af familien, der blev døbt, endnu

ikke selv kommet til troen, så tvivlede Lydia ikke om, at det under hendes indfyldelse nok skulle ske.

«Jeg må tilstå, at man kan se således på sagen, men jeg ville dog ønske, at det havde stået der med klare ord».

Efter min opfattelse står det der med klare ord. For mig beviser ordene «og hendes hus» tydeligt nok, at også de i hendes hus, der endnu ikke havde forstået og personlig tilegnet sig frelsen i Kristus, er blevet døbt, og jeg skal straks sige Dem, hvorfor jeg er overbevist derom. Men først må jeg endnu henlede opmærksomheden på en anden begivenhed, der er omtalt i samme kapitel, og som forekommer mig at være endnu mere afgørende. Fangevogteren i Filippi, en hedning, der lige havde tænkt på at tage sit liv, tror ved Paulus, forkyndelse. «Og han selv og alle hans blev straks døbt». Lydia var en gudfrygtig kvinde, en proselyt. Hun var vant til at gå i synagogen, og i hendes hus var man vant til at bede. Men det kan man dog ikke sige om fangevogteren. Han var en romersk soldat, en mand, der pligtro og samvittighedsfuldt passede sit embede. Derfor ville han tage sit eget liv, da han troede, at fangerne var flygtet, og hans ære derved mistet. Han var en ægte romersk soldat. Sammen med alle dem, der er i hans hus, hører han en prædiken og tror ordet, og til tegn på, at hans hus fra nu af skal være et kristent hus, begærer han straks dåben for sig og alle sine. «For alle sine» var det lutter voksne? Var de allesammen, ligeså hurtigt som han selv, blevet troende? Det står der ikke et ord om. Tværti-

mod, «frydede han sig med hele sit hus over, at han var kommet til troen på Gud». Det hedder ikke, at «de» var kommet til troen, men «han,» Ap.G. 16,34 (Se den nye bibeloversættelse, der er i overensstemmelse med grundteksten). Det ville også have været højst usædvanligt, om alle var blevet troende. Det ville have været så stort et under, at det sikkert på en særlig måde var blevet fremhævet. Jeg har endnu aldrig hørt, at en hel familie, forældre og børn på selv same dag og i selv samme time alle er blevet troende. — Vi vil lade ordet stå, således som Lukas har skrevet det. Fangevogteren kom til troen, han bøjede sig for den korsfæstede, der i denne nat havde mødt ham med sin magt og nåde, og han stillede ikke alene sig selv, men også — hvad der for ham var ganske selvfølgelig — hele sit hus, alle sine, under Guds herredømme.

Vi ser altså, at Cornelius, Lydia og fangevogteren kom til troen, men de blev ikke alene selv døbt, men sammen med dem også hele deres hus. Det var for dem ganske selvfølgelig at lade sig døbe sammen med hele deres hus. Og dette var lige så selvfølgelig for apostelen Paulus. Derfor sagde han til fangevogteren: «Tro på den Herre Jesus Kristus, så skal du blive frelst, *du og dit hus*». Og så døbte Paulus alle husfolkene i den forvisning, at de også vil komme til troen på Kristus.

«Hvordan kan De mene, at det var selvfølgelig for Cornelius, Lydia og fangevogteren også at lade deres familiemedlemmer døbe?» Det skal jeg sige Dem. Det er den tanke, jeg allerede an-

tydede før, da vi talte om Lydias omvendelse. Når vi læser disse beretninger er der een ting, vi ikke må glemme: Vi står her på østerlandsk grund, og i Østerland har de gamle patriarkalske skikke hjemme, der hersker familiefaderen over hele sit hus. Da Gud indgik omskærelsens pagt med Abraham, var det ganske selvfølgelig, at alle mandlige husfæller, også hans tjenere og deres sønner samtidig blev omskåret, og sådan er det endnu i Østerland. Hvis en eller anden sheik i Østerland skifter tro, gør hele familien ham følge. På den tid kristendommen begyndte, kunne man efter østerlandsk opfattelse ikke tænke sig andet, end at også hele husstanden blev døbt, hvis en familiefader eller en familiemoder som Lydia lod sig døbe. Det var dengang ganske utænkeligt, at et familiemedlem kunne slå ind på en anden vej end den toneangivende familiefaders. Dette er man i altfor ringe grad opmærksom på, og det forekommer mig dog at være vigtigt ved bedømmelsen af dette spørgsmål. Vi er så tilbøjelige til at lægge vore moderne synspunkter ind i Bibelen, men vi må søge at forstå skriften ud fra datidens forhold. Hvis vi gjorde det noget mere, ville mange vildfarelser kunne undgås.

«De har ret, det er et vigtigt synspunkt, og det kaster for mig et helt nyt lys over spørgsmålet».

Men en ting til må endnu fremhæves i denne forbindelse. Denne opfattelse af familiens samhørighed er ikke bare noget, der dengang herskede i Østerland, men der er en *Guds tanke*. Overalt møder vi dette i skriften, f.eks. i 1. Mos. 6,18, hvor Herren siger til Noah: «Men

jeg vil oprette min pagt med dig. Du skal gå ind i arken med dine sønner, din hustru og dine sønnekoner». Denne frelse af Noah's familie bliver jo af Peter betegnet som et forbillede på dåben (1. Peter 3, 20—21). Den samme tanke om samhörigheden indenfor husstanden møder vi i 1. Mos. 17,23, da Abraham omskar alle i sit hus, og beretningerne om Cornelius, Lydia og fangevogteren må forstås på samme måde.

«Disse tanker har jeg aldrig mødt i de skrifter, jeg har læst. Der hedder det bestandig kun: I Bibelen står der ikke et eneste ord om, at børn er blevet døbt».

Naturligvis, efter *bogstaven* er det helt rigtigt. Men, når man vil trænge ind i skriftens ånd, finder man noget andet. Men jeg må endnu pege på et sted, der forekommer mig at være af interesse. I Ap.G. 18,8 står der: «Men synagogeforstanderen Krispus troede på Herren tilligemed hele sit hus, og mange af Korinthierne, som hørte til, troede og blev døbt».

«Ja, men der står da tydeligt, at Krispus troede med hele sit hus, så var dåben da selvfølgelig».

Ganske rigtigt, men der er noget andet ved dette sted, som jeg gerne vil fremhæve. I 1. Kor. 1,14 taler Paulus nemlig om denne dåb af Krispus' hus. Og hvad siger han der; «Jeg takker Gud for, at jeg ikke døbt nogen af jer uden Krispus og Kajus». Deraf fremgår for det første, at det ikke for Paulus kom så meget an på dåben, og at han ikke selv har døbt ret mange. Hvor anderledes i dag, når man søger at overbevise om og overtale til at lade sig døbe en gang til. Og det andet, der forekommer mig endnu vigtige-

re ved dette sted, er, at medens det af Ap.G. 18 fremgår, at Krispus og hans hus blev døbt, så taler Paulus i 1. Kor. kun om Krispus alene. Er det en modsigelse? Nej, slet ikke, begge dele betyder det samme. Vi har her en bekræftelse på det, jeg før sagde. For apostelen var der ingen forskel, enten han sagde, jeg har døbt *Krispus og hans hus*, for Krispus og hans hus hørte sammen, det var eet begreb. Ved denne fremgangsmåde at døbe familier på een gang, befandt man sig helt på linie med det, som Herren selv har sagt i sin dåbsbefaling. Denne lyder efter nøjagtig oversættelse: «Går derfor hen og gør alle folkeslag til mine disciple, idet I døber dem i Faderens, sønnens og den Helligånds navn og lærer dem at holde o.s.v.». Altså gør alle folkeslag til disciple, idet I døber dem». Læg mærke til udtrykket «Alle folkeslag». Man taler så ofte om, at det er ubibelsk at tale om en folkekirke. Her er det bibelske bevis for den. Jesus har ikke kun haft den enkelte for øje. Han har også tænkt på folkene. Men det er naturligt klart, at det i første linie var voksne, der blev døbt, fordi forkyndelsen af det glade budskab henvendte sig til de voksne. Derfor er det også ligetil, at de steder, hvor der i skriften tales om dåb, har voksendåben til forudsætning, men derimod er det ingenlunde sagt, at *kun* voksne blev døbt. Den første kirke var en missionskirke. Den henvendte sig ved sin prædiken til de voksne, ganske som vore missionærer i Indien og Kina også gør det i dag. De, der blev vundet igennem forkyndelsen, blev døbt. Således sker det også på missionsmarken i vore dage. De første døpte er ifølge sa-

gens natur altid voksne. Om disses dåb fortalte man, for over disse glædede man sig særligt, thi enhver voksendåb var et bevis på, at de åndelige kræfter virkede, på ordets magt og den Helligånds magt. Men når de voksne kom til troen, var det for dem en selvfølge, at de med hele deres hus, deres børn og familiemedlemmer stillede sig inde under Jesu Kristi herredømme, og de handlede fuldstændig i overensstemmelse med dåbsbefalingen, når de lod sig døbe «med hele deres hus». Thi grundlaget for folkeslagene er familierne, og det var for dem en selvfølge, at de lod sig døbe med deres familie for at bane vej for og forberede opfyldelsen af ordet: «Gør alle folkeslag til disciple, idet I døber dem».

«Men viser kirkehistorien da ikke, at barnedåben er en senere indretning? Jeg er ikke i stand til selv at kontrollere det, men i et skrift, jeg har læst, er der henvist til, at flere kirkefædre allerede på et tidligt tidspunkt har erklæret sig imod barnedåben».

Ja, det kan ikke nægtes, men det kommer her igen an på, fra hvilket synspunkt man ser på en kendsgerning, og hvordan man vurderer den. Når en kirkefader som Tertullian, for at nævne et eksempel, udtaler sig imod barnedåben, så kan man med fuld ret sige: «Se, Tertullian var også imod barnedåben», men man kan dog også af Tertullians modstand slutte, at barnedåben eksisterede. Han bekæmper ikke en praksis, der er ved at blive indført, men han træder op imod overhovedet at anvende barnedåben. Deraf fremgår det dog, at barnedå-

ben blev praktiseret. Således kan man altså anføre en kendsgerning for at støtte eller modbevise en påstand, efter som man ser på kendsgerningen. Det gælder om at være så nøgtern som muligt og ikke forud indtaget, når man vil prøve skriftens vidnesbyrd og det, som kirkefædrene har sagt.

«Ja, det har jeg allerede indset, at man ud af de samme steder kan læse noget forskelligt, alt efter det standpunkt, man selv indtager».

Vel, derfor er det godt og rigtigt, at De nu også engang ser på spørgsmålet fra et andet synspunkt, efter at De har læst de skrifter, der forkaster *barnedåben* og alene holder *voksendåben* for bibelsk. *Jeg er overbevist om, at både voksendåb og barnedåb har været i brug samtidig.*

Det beviser også Tertullian for mig. Omkring år 200 udsendte han et skrift om dåben. Han var en lærd mand, en jurist. I artikel 18 — se her — taler han om, at man ikke skulle døbe børn. Han siger: «En udsættelse af dåben er at anbefale, især når det gælder de små, og hvorfor skal man også udsætte fadderne for, at de ved at dø (førend barnet vokser til) hindres i at opfylde, hvad de har lovet, eller at de skal skuffes i deres forhåbninger, ved at barnet ikke arter sig vel. Ganske vist siger Herren: «Formen dem ikke i at komme til mig». Javel, så lad dem komme, når de lærer, når de er blevet undervist om, hvem det er, de skal komme til. Lad dem blive kristne, når de kan erkende Kristus. Men hvorfor iler den uskyldige alder til syndernes forladelse? Forsigtigere ville man handle med jordiske ting. Her betror man him-

melske værdier til sådanne, som man endnu ikke vil betro jordiske. Lad dem dog først attrå frelsen, og derefter kan man, når de selv beder derom, døbe dem».

Tertullian stod altså, om jeg så må sige, på det baptistiske standpunkt. Som en dygtig jurist har han her stillet de grunde op, som man endnu i dag gør gældende imod barnedåben. Men som jeg allerede har sagt, derved bliver han efter min erkendelse og opfattelse selv et vidne for barnedåben. Thi for det første fremgår det dog tydeligt af hans skrift, *at barnedåben blev praktiseret på hans tid*. Og for det andet taler også et andet forhold til gunst for barnedåben. Med ikke et ord siger Tertullian: «Apostelen har jo ingen børn døbt». Hvis han havde sagt dette, havde spørgsmålet dermed været afgjort. Det bevis ville have været afgørende. Hvorfor har han ikke benyttet det? Fordi et sådant bevis ikke eksisterede. Barnedåben var en overlevering fra den apostoliske tid. Havde dette ikke været tilfældet, ville han visselig ikke have glemt at fremhæve dette punkt. Han taler jo heller ikke som en, der bekæmper en just nu opkommende uskik, men som en, der udtrykker sin bekymring over noget bestående, noget nedaret, som han anser for at være forkert, og som han mener at måtte gøre front imod. Det nye er ikke, at der er nogen, der vil indføre barnedåben, men det nye er, at Tertullian drager til felts imod denne. Jeg finder således i Tertullians skrift et stærkt bevis for, at barnedåben allerede på hans tid var i brug i kirken».

«Men er der ikke også andre stemmer fra kirkehistorien?»

Jovist, men de taler endnu mere til gunst for barnedåben og den apostolske oprindelse. En yngre samtidig var kirkefaderen *Origenes*, den mest fremragende lærde på sin tid. Han er den første, der udtrykkelig bekræfter, at barnedåben var en skik fra apostlenes tid. Han siger det i forbigående ved udlægningen af et bibelsted. Sagen er for ham endnu ikke noget stridsspørgsmål, og just derfor har hans ord så meget større vægt.

I hans udlægning af Romerbrevet siger han: «Kirken har fra apostlene modtaget den overlevering *også at meddele de små børn dåben*». Mig forekommer det, at sagen må være afgjort. Origenes havde sikkert ikke skrevet således, dersom en af hans samtidige, der jo måtte vide det, havde kunnet modbevise ham. Han levede jo også endnu den apostolske tid så nær (år 183 — 252), at det er utænkeligt andet, end at han igennem pålidelige kilder kunne være nøje underrettet. Hans egne forældre var kristne, dannede, vidtskuende mennesker. Han var fra ungdommen nær forbunden med biskoppen i Alexandria, der var rig på erfaring, og selv stod han som lærer for en kateketskole, midt i menighedslivet, der hvor det pulserede stærkest. Man kan gå udenom hans ord, men de bliver dog stående, og de beholder netop deres betydning derved, at det er Origenes, der har sagt dem.

«Origenes har altså ganske tydeligt sagt, at kirken har modtaget den overlevering fra apostlene, også at meddele dåben til de små børn?»

Det har han, se, her kan De selv læse det: «*Ecclesia ab apostolis traditionem accepit etiam parvulis baptismum dare*».

«Det har jeg aldrig før vidst. Det stiller sagen for mig i et helt andet lys, end jeg hidtil har set den».

Det forstår jeg. For mig er dette sted også et afgørende bevis for, at min opfattelse er rigtig. Jeg vil dog også uden denne udtalelse af Origenes finde barnedåben i Bibelen, men denne udtalelse beviser for mig, at jeg har ret i min opfattelse, at barnedåben fra begyndelsen af er blevet praktiseret ved siden af voksendåben.

«Ja, jeg må indrømme, at det er en vigtig udtalelse».

Men for at gøre denne henvisning til kirkefædrene kort, vil jeg endnu kun sige, at snart efter Origenes' død, i året 256 blev der i Karthago i Nordafrika afholdt et *kirkemøde* under ledelse af den senere martyrbiskop Cyprian. 66 biskopper deltog. Ved denne lejlighed blev der bl.a. behandlet et stridsspørgsmål vedrørende barnedåben. Der var dog ingen uenighed om, hvorvidt man skulle døbe børn eller ej, men kun om, hvorvidt man skulle døbe børnene den anden eller tredje dag efter fødslen, eller man skulle vente, til de var 8 dage gamle. Kirkemødet holdt på, at man skulle foretage dåben den 2. eller 3. dag. Om nødvendigheden af barnedåben blev der ikke diskuteret, den var man enige om. Jeg tænker dermed, at have givet Dem tilstrækkeligt svar, hvad det første punkt angår. For mig står det klart, at der ud fra *skriftens og kirkefædrenes vidnesbyrd* ikke kan være nogen tvivl om, at *barnedåben fra begyndelsen af er blevet udøvet af apostlene side om side med dåben af voksne*.

Hvilke andre punkter er det, der har

foruroliget Dem, og som De ønsker oplysninger om?

«Et andet punkt, som jeg atter og atter har mødt i de skrifter, jeg har læst, er dette, at *dåben forudsætter troen* hos den, der døbes, og at altså børn ikke kan blive døbt, fordi de endnu ikke har nogen tro».

Rigtig, det er en af hovedindvendingerne imod barnedåben. Vi vil undersøge, hvordan det har sig med denne indvending. I Markus 16,16 står der: «Den som tror og bliver døbt, skal blive frelst». Altså først tro og så dåb, sådan står der. Men nu spørger jeg: «Og hvad så?» Det er ikke et overflødigt og tåbeligt spørgsmål. Lad os tænke os, at et menneske er blevet døbt, men efter dåben begynder igen det daglige liv med alle dets besværligheder og fortrædeligheder, med dets møje og kamp udefra og indefra. Hvorfra vil han hente kraft til at leve? Hvad vil han åndeligt talt ernære sig ved? Og hvad vil han engang dø på? Mon han kan nøjes med sin dåb? Det var derfor, jeg spurgte: «Og hvad så?» Hører troen ikke også til efter dåben? Ja, må den ikke være alt? Der går et år efter dåben, der går 5 og 10 år. Erindringen om dåben er næsten blegnet, og de følelser, han havde, dengang han blev døbt, er forsvundet. Enhver, der overhovedet har åndeligt liv, må leve af tro. Dåben, som man havde ventet så meget af, skrumper ind, men troen vokser sig stor og stærk. Det er en sund udvikling. Troen er i liv og død det afgørende. Derfor fortsætter Jesus også: «Men den, som ikke tror, skal blive fordømt». Derfor spørger jeg: «Og hvad så?» Jeg må advare imod en overvurde-

ring af dåben, og så må jeg endvidere sige: Der gives en bestemt regel for udlægning af skriften. Den lyder således: Man må forstå skriften i sammenhæng. Lad os derfor også sætte Markus 16,16 ind i sammenhængen. I verset foran har Jesus sagt: «Går ud i alverden og prædiker evangeliet for al skabningen». Han har vist dem missionsbefalingen. Det drejer sig altså her om en anvisning fra Jesus vedrørende *grundlæggelse* af menigheden. Og ser vi os omkring i vor samtid, så finder vi, at overalt, hvor det drejer sig om *grundlæggelse* af en menighed, alt så i hedningeverdenen, der går man frem i overensstemmelse med Jesu ord: Prædiken, tro, dåb. Men hvordan skal man bære sig ad, når der allerede er dannet en menighed, derom bliver der intet sagt på dette sted. Den, der ikke anvender Markus 16,16 på menighedsgrundlæggelse, men på tid og forhold, hvor der allerede består en menighed, river ordet ud af sin sammenhæng og anvender det forkert.

Og endvidere, en anden grundsætning for skriftfortolkning lyder således: Man må fortolke skriften ved hjælp af skriften. Og nu har Jesus ikke alene talt om dåben i Markus 16,16, men også i Math. 28. Vi har forøvrigt allerede talt derom. Der hedder det i vers 19: «Går derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem til Faderens og Sønnens og den Helligånds navn, og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befalet jer». Efter disse ord skal der altså først døbes og derefter læres, og om troen er det slet ikke tale. Hvis nu et menneske lader sig døbe igen, handler han i modsatte rækkefølge af, hvad det-

te skriftsted lærer, idet han først er blevet undervist og derefter døbt. Hvis altså nogen vil støtte sig til bogstaven i Mark. 16, kan man med lige så fuld ret støtte sig til bogstaven i Math. 28. Jeg vil ikke dermed sige, at man efter Math. 28 altid først skal døbe og siden lære. Også dette er jo en missionsbefaling. Men jeg vil kun pege på, hvorledes man ved en bogstavelig udlægning af det ene sted kan slå det andet til jorden, og at man, ved således at presse bogstaven, kommer til modsigelser og får forkert resultat ud af det.

Dåbsbefalingen i Mark. 16 lyder: Først tro, så dåb. Dåbsbefalingen i Math. 28 sætter dåben først, og bagefter kommer undervisningen. Det ville altså være ganske forkert at klynge sig til bogstaven det ene sted. Jeg finder også i denne forskellige ordlyd af dåbsbefalingen en bekræftelse på min opfattelse, at voksendåb og barnedåb er foregået ved siden af hinanden. Naturligvis var voksendåb det første. Først døbte man de mennesker, der var kommet til troen i overensstemmelse med Mark. 16. Men lige så naturligt var det, at forældre, der var blevet troende, også lod deres børn døbe i overensstemmelse med Math. 28. Begge slags dåb foregik ved siden af hinanden, som man endnu ser det på missionsmarken.

Når vore missionærer kommer ud på missionsmarken, tænker de ikke først og fremmest på at døbe børn, men de prædiker evangeliet for at føre mennesker til tro på den korsfæstede frelser. Først når der findes kristne familier, og børnene kan få en kristen opdragelse, først når det er dannet kristne menigheder, træder barnedåben i kraft. Sådan

var det fra begyndelsen. Barsedåben er den selvfølgelige følge af voksendåben. — Men må jeg i denne forbindelse endnu sige et par ord angående *børnenes stilling i menigheden*: Det forekommer mig, at det hører hjemme her. Hvordan var børnenes stilling i den gamle pagts tid? Man optog børnene i pagten ved at omskære dem på den ottende dag.

«Ja, men man kan da ikke sammenligne dåben med omskærelse. Enhver israelit hørte jo ved fødslen med til pagtsfolket, og derfor måtte han også modtage pagtstegnet, omskærelsen. Men i den ny pagt er det dog anderledes. Ingen hører med til den ifølge den naturlige fødsel. Det, som er født af kødet, er kød».

Lad os engang undersøge sagen. Vi læser i 1. Mos. 17,9 - 14 om, hvorledes Abraham af Gud fik befaling vedrørende omskærelsen og i vers 23 - 27 om, hvorledes han udførte den. Omskærelsen er det synlige tegn på den pagt, som Gud har sluttet med Abraham. Thi i vers 13 hedder det: «Min pagt på deres legeme skal være en evig pagt». Gud havde kaldet Abraham og oprettet en pagt med ham. Abraham var gået ind i denne pagt, han troede Herren hans pagts Gud og var villig til at vandre i hans bud, og så er det så let forståeligt, at omskærelsen nu blev givet ham som det synlige tegn, som den ydre stadfæstelse på den allerede fuldbyrdede indgåelse af pagten. Men det er værd at lægge mærke til, at dette pagtstegn skulle fuldbyrdes på hans efterkommere, når de var 8 dage gamle. Det læser vi i vers 12: «Otte dage gamle skal alle af mandkøn omskæres hos eder i kommende slægter.» Og sagen bliver endnu mærkeligere, når vi tilføjer det, som Paulus siger om omskæ-

relsens betydning i Rom. 4,11: «Og han fik omskærelsens tegn som et segl på den troens retfærdighed, som han havde som uomskåret». For Abraham var omskærelsen altså seglet, den synlige bekræftelse på den troens retfærdighed, som han ifølge 1. Mos. 15,6 havde, førend han modtog det synlige bekræftende tegn. Altså var der hos Abraham først tro og derefter omskærelse. Men nu skal hans efterkommere modtage det samme tegn med den samme betydning — thi der tales ikke om nogen ændring — når de er otte dage gamle og altså endnu er ganske umyndige.

«Ja, det gælder altsammen om omskærelsen, men dog ikke om dåben. Hvor tør man anvende det på dåben?»

Lad os se. I Kol. 2, 11 - 12: «I hvem I også er blevet omskåret med en omskærelse, som ikke er gjort med hænder, ved afførelsen af kødets legeme, ved Kristi omskærelse, idet I blev begravne med ham i dåben». Kort sammenfattet er meningen med disse ord: «I blev omskåret, da I blev døbt, hvad omskærelsen betød under den gamle pagt, betyder dåben under den nye pagt». Så svarer altså den nytestamentlige dåb til den gammeltestamentlige omskærelse.

Jeg tror, at Gud har ledet kirken i dåbspørgsmålet. Der behøves ingen ny åbenbaring vedrørende dåben, da anvendelsen af pagtstegnet klart fremgår af de gammeltestamentlige anvisninger vedrørende omskærelsen. Vi følger den linie, som den hellige skrift anviser, når vi slutter, at det må forholde sig med det nytestamentlige pagtstegn, som det efter Guds befaling forholdt sig med det gammeltestamentlige. En ny anvisning er overflødig. 1. Mos. 17 er tilstrækkelig

for i dette stykke at erkende Guds vilje, og derfor savner vi heller ikke i ny testamente ken anvisning vedrørende barne-dåben.

Vil man indvende, at børnene intet ved om deres dåb og intet forstår af dens betydning, så stiller jeg modspørgsmålet: Hvad kan en lille dreng på otte dage vide og forstå vedrørende sin omskærelse. Anser man dåben af umyndige børn for værdiløs og tåbelig, så kritiserer man derved Gud, som har befalet, at pagstegnet skal meddeles til de umyndige.

Vi må under den gamle pagt såvel som under den nye regne med 2 klasser af mennesker. Ikke alle, der hørte til Israel efter kødet, hørte til Israel efter ånden. Pagstegnet, omskærelsen havde de alle modtaget efter Guds anordning. Men hvor mange af dem har ikke levet i synd og er gået fortabt. Judas, der forråbte Jesus, og Ypperstepræsterne, der dømte ham. De var alle omskåret efter Guds befaling. Det synlige tegn indrangerede dem i ydre forstand blandt Guds folk, men det frelste dem ikke. Men hos Israel efter ånden, den lille flok midt i det store folk, herskede tro, lydighed og vandring i Guds bud, og de, der hørte til, dette Israel, havde del i den samme åndelige velsignelse ved omskærelsen som Abraham.

Men nøjagtig på samme måde forholder det sig i den ny pagt og med pagstegnet i den. Millioner modtager pagstegnet og kommer derved indenfor rammerne af den synlige kirke og nyder derved på mange måder fortrin, men salige bliver de ikke derved. Men midt i den store mængde af døbte — ligesom under den gamle pagt midt iblandt store mængder af omskårne — findes der et

nytestamentligt Israel efter ånden, et Guds folk, en usynlig kirke, og kun den, der ved omvendelse og tro er blevet knyttet dertil og af taknemmelighed er villig til at vandre efter Herrens bud, har del i den egentlige åndelige velsignelse ved pagstegnet. Men eftersom, der intet står om, at en Israelit, når han omvendte sig, skulle lade sig omskære en gang til, så er det heller ikke Guds vilje, at den, der nu ved omvendelse og genfødelse, bliver indlemmet i det sande Guds folk, skal lade sig døbe igen. Det een gang modtagne pagstegn gælder for bestandig.

«Jeg må tilstå, at der er noget indlysende i denne tankegang».

Ja, det kan man ikke nægte. Når børnene under den gamle pagt fik del i pagstegnet, kan man heller ikke under den nye pagt forholde dem det. Jeg læste en gang hvad *en omvendt jøde*, J. C. F. Frei har sagt om dette spørgsmål. — Jeg har forøvrigt bogen her. De kan selv læse det: «Om een ting er jeg overbevist, når engang mine kære brødre af Israels og Juda hus omvender sig til Messias og bringes tilbage til hans kirke, så vil de aldrig gå med til, at deres børn skal berøves deres medlemskab og være udelukket af den synlige kirke. Siden Abrahams dage var børnene medlemmer og delagtige i pagstegnet. «Hvad for noget», vel de sige, «er Messias' kirke med det forunderlige frelsesbudskab ringere end vor gamle mossaiske kirke?» Nej, det kan ikke være rigtigt. Denne udtalelse lægger jeg megen vægt på. Den viser os, hvordan Jøder føler det. Gennem århundreder har børnene været medlemmer af pagten, og det skulle nu ikke længere være tilfældet. Det var efter jødisk

opfattelse en ganske umulig tanke. Jødiske forældre, der kom til tro på Messias, måtte efter deres århundred lange sædvane anse det for ganske selvfølgeligt, at også børnene måtte have del i den pagt, som forældrene var gået ind i.

Når vi prøver på at tænke os ind i den tid, da kristendommen begyndte, og den første kristne menighed blev dannet, den, der oprindeligt bestod af jøder, der var blevet troende, da vil vi forstå, at det slet ikke kunne være anderledes, end at forældrene også ønskede at se deres børn som medlemmer af den nye pagt, lige så vel som de tidligere havde været medlemmer af den gamle pagt. Da Gud sluttede sin pagt med Abraham, de troendes fader, sagde han til ham: «Du skal holde min pagt, du og dit afkom efter dig fra slægt til slægt», og det første, Abraham gjorde ved sine børn for at opfylde Herrens befaling, var at omskære dem for derved at gøre dem til medlemmer af pagten. Så har vi da også ret og pligt til at gøre vore børn til medlemmer af den nye pagt og formane dem til at leve i den. Spørger vi: «Hvilken stilling har Gud tildelt børnene i det gamle og det nye testamente?» Så kan svaret i begge tilfælde kun blive: «*Pagtsstilling*».

«Jeg må tilstå, at det har jeg ikke hidtil forstået, men det forekommer mig indlysende, at for jøderne var optagelsen af børnene i den nye pagt selvfølgelig».

Ja, sikkert. Der er endnu kun spørgsmålet, om hvorvidt børnene er skikkede og værdige til at blive pagtsmedlemmer, og nu kommer vi til det skriftsted, der egentlig intet har med dåben at gøre, men som dog kaster lys over spørgsmå-

let. Jeg tænker på det sted, hvor det fortælles om, at Jesus velsigner de små børn. Forældrene bragte de små børn til Jesus, for at han skulle lægge hænderne på dem. Det drejede sig om børn, der endnu var så små, at de måtte bæres på armen, umyndige små børn. Forældrene var af den opfattelse, at det, at Frelseren rørte ved børnene, for dem betød en virkelig velsignelse, selvom disse selv intet forstod deraf. Men disciplene truede ad dem, som har dem. Vel af to grunde: Først fordi de ikke ville, at Mesteren skulle forstyrres, og dernæst fordi de tænkte: «Hvad skal vel umyndige hos Frelseren?» Men Jesus bebrejdede sine disciple og sagde til dem: «Lader de små børn komme til mig og formener dem det ikke, thi Guds rige hører sådanne til. Sandelig siger jeg jer, den som ikke modtager Guds rige ligesom et lille barn, han skal ingenlunde komme ind i det».

Jeg ved godt nok, at der ikke her tales om barnedåben.

Men det drejer sig også her om et andet spørgsmål, nemlig spørgsmålet: «*I hvilket forhold står umyndige børn til Guds rige?*» Og på dette spørgsmål svarer Herren: «*Guds rige hører sådanne til*». Det vil sige, at Guds rige er for alle mennesker, der har barnesind, der er så enfoldige, ydmyge og hjælpeløse som et barn. Men så må børnene da selv i første linie kunne få del i Jesu velsignelse. Og således bliver dette ord, der egentlig intet har med dåben at gøre, dog et fast støttepunkt for barnedåben. Ingen grunde eller modbeviser kan afkræfte dette ord: «Guds rige hører sådanne til». Derfor døber vi med fuld ret vore små børn på grund af dette ord af Jesu mund. På grund af dette ord har jeg bragt mine

børn til Herren i den hellige dåb, og jeg lader mig det ikke fratage, at det var en bibelsk dåb, en dåb efter Jesu vilje. Og når nogen taler ringeagtende om en sådan dåb, er det ikke med Kristi sind og drevet af Guds ånd. Derom er jeg overbevist.

«Det bør man heller ikke gøre, det har også stødt mig, når jeg har mødt det i de skrifter, jeg har læst. Derved vinder man ingen mennesker, men man støder dem kun fra sig».

Men vi har også andre ord af Jesu mund, der viser os, hvorledes han ser på børnene og vil, at de skal behandles. F. eks. Math. 18, 1 - 4. Her stiller han et barn midt imellem sine disciple og siger: «I må omvende jer og blive som børn», det vil sige, så enfoldige, så små, så beskedne, ellers kommer I ikke ind i himmeriges rige. Deraf fremgår det dog utvivlsomt, at børnene står himmeriges rige nærmere end de voksne. Thi disse må først *blive* gjort små igennem ofte svære følelser, hvorimod børnene af natur er små og ved, at de intet kan af sig selv.

Noget ganske lignende læser vi om i Lukas 9, 47 - 48. Og jeg henregner også til disse ord den anvisning, Jesus gav Peter ved Genezaret sø: «Vogt mine lam». Det havde han taget sig således til hjerte, at han på den første pinsedag særligt betonedede det, da han sagde: «Eder og eders børn hører forjættelsen til».

Hvorledes man ansigt til ansigt med sådanne ord fra skriften kan tale foragteligt om børnene, som det er sket, er mig uforståeligt. Man sætter sig derved i modsætning til Guds ord. Således f. eks. også i modsætning til Pauli ord i 1. Kor. 7,14: «Thi den vantro mand er helliget ved hustruen, og den vantro hustru er

helliget ved manden, ellers var jo deres børn urene, men nu er de hellige». Og dette ord skrev apostelen om børn af sådanne forældre, af hvilke kun den ene part var troende.

Jeg tror, jeg har sagt tilstrækkeligt om dette punkt. Vi har set, at — efter uhildet skriftudlæggelse — er børn fra begyndelsen af blevet døbt ind i den kristne menighed. Og vi har også set, at baredåben er begrundet således i skriften, at den ikke betyder en udglattelse af kirken, ej heller en verdsliggørelse af denne, men at menigheden fra begyndelsen af af Jesu ord har afledet ret og pligt til at udføre den.

Men nu vil vi gå videre og tale om, hvad det ellers er, De er standset ved.

«Jeg er især standset ved det ord, Jesus sagde til Johannes, da han blev døbt af ham: «*Tilsted det nu, thi således sømmer det sig for os at fuldkomme al retfærdighed*». Fremgår det heraf, at dåben er en *lydighedshandling*, noget Gud forlanger af os?»

Kære broder, hvordan kan *dette* ord volde Dem uro? *Jesu dåb ved Johannes har ikke noget med vor dåb at gøre*. Jesu dåb ved Johannes fandt sted ved begyndelsen af hans virksomhed, og indstiftelsen af den kristne dåb fandt først sted efter opstandelsen, før Jesu himmelfart. Allerede af denne grund kan Jesu dåb ikke komme i betragtning for vort vedkommende. Og ligesom Jesu personlighed og Jesu kald var ganske enestående, således var hans dåb også noget enestående. Johannes døbte med omvendelsesdåb til syndernes forladelse. Derfor vægrede han sig ved at døbe Jesus, da han kom til ham ved Jordan og begærede då-

ben. Han afviste det og sagde: «Jeg trænger til at døbes af dig, og Du kommer til mig». Johannes havde ret. Jesus trængte ikke til den dåb, han døbte med. Hans dåb var en aftvættelse af synderne, og den, der stod for ham, var uden synd. Jesus trængte ikke til at lade sig døbe for sine synders skyld. Han gjorde det dog. Han gjorde sig syndere lig. Allerede i dåben gik han ind under følgerne af vor synd, og ordet: «Han fornedrede sig selv og blev lydig», gælder allerede fra hans dåb. Nu står han midt i rækken af syndige mennesker, som en af deres lige. Han opfylder i lydighed al retfærdighed, som hans fader har pålagt ham at opfylde. Hele hans liv er en opfyldelse af den guddommelige retfærdighed, i lydighed overfor Gud til døden på korset. Vil De vide, hvad det har kostet ham at opfylde al retfærdighed, så se på ham, som han ligger der i Gethsemane på sit ansigt og bæver for lidelsens kalk, eller som han hænger på korset og udråber: «Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig». Men da han kunne råbe: «Det er fuldbragt», da var al retfærdighed opfyldt, da var lydighedens vej til ende. Og nu skulle vi tage dette ord af Herrens i vor mund, det ord, hvis rækkevidde vi aner, når vi tænker på Jesu lydighed og hans lidelser.

Der findes i Bibelen mange befalinger. Læs kun bjergprædikenen og Apostlenes breve og hør hvorledes det der tales om en kærlighed til Gud, der skal fylde hele hjertet, at vi skal elske vor næste som os selv, om sand ydmyghed, om fordragelighed, langmodighed, tålmodighed og mange andre

dyder. Vi må gå igang med at «opfylde al retfærdighed». Hvad kan det nytte at udsøge sig et enkelt område, dåben f. eks., der er det letteste af det alt sammen og lade alt det øvrige ligge. Jacob siger: «Den som holder hele loven, men støder an i eet stykke, er blevet skyldig i alle». Opfyldelse af den ene befaling hjælper aldeles intet, når overtrædelsen af et eneste bud allerede har gjort den øvrige lydighed til intet. Lægger vi lhånden på et bud, da må vi lægge den på dem alle. Med den allerstørste alvor må jeg sige: «Den, der lægger hånden på lydigheden, han skal vide, hvad han gør, han skal da også virkelig leve et liv i lydighed. Så vil han komme til den rette forståelse af evangeliet». Er De klar over — sagen er uhyre alvorlig — at den, der giver sig selv til at opfylde al retfærdighed, han er kommet under loven og forstår ikke evangeliet. Når vi læser Apostlenes breve: Rom., Efeserb., 1. Peters brev o.s.v. finder vi, at retfærdiggørelse af tro alene, retfærdiggørelse af den ugudelige, uden ringeste vor fortjeneste og for Kristi skyld alene, bliver klart og tydelig lært. Men når et menneske har gjort denne erfaring, når retfærdiggørelsens guddommelige gave er blevet ham til del, da vågner der i ham en taknemmelighed til at efterleve alle Guds bud. Der finder skriftens formaninger sin rette plads. Der er det ikke længere tale om, at man *skal* opfylde al retfærdighed, men man glæder sig netop over, at den er opfyldt i Kristus og af Kristus, og villigheden til at efterfølge formaningerne udspringer ikke af den tanke, at jeg skal fuldkomme den retfærdighed, der gælder for Gud. Den,

der vil det, for ham er Kristus død forgæves. Hvor alvorligt taler ikke Paulus til dem, der mente, at de skulle lægge noget til Kristi værk på korset. Han siger til Galaterne: «Men jeg vidner atter for hvert menneske, som lader sig omskære, at han er skyldig at opfylde hele loven. I er tabte for Kristus. I som retfærdiggøres ved love, I er faldne ud af nåden».

Dette er et meget alvorligt punkt. Og derfor må jeg indtrængende advare Dem for denne vej, fordi jeg ser farerne på den, farer for Deres sjæl og Deres salighed, at De vil sætte noget andet i Jesu sted og komme ind under loven, og derved miste Jesus. Det ville dog være frygteligt. Gud bevare Dem for det.

Nej, nej, vi skal ikke opfylde retfærdigheden, den er opfyldt. Jeg begriber ikke, at mennesker af disse ord af Jesus kan aflede nødvendigheden af at lade sig døbe på samme måde, som Jesus blev døbt. Kan vi overhovedet opfylde retfærdigheden? Ja, kan vi endda bare opfylde et lille stykke af retfærdigheden? Nej, aldrig, der kommer vi for evigt til kort. Vi kan ingen retfærdighed opfylde. Jesus har opfyldt den! Jesus har fuldbragt værket. Og vi retfærdiggøres uden fortjeneste ved tro på Jesus Kristus og den forløsning, som han har skaffet til veje. Den, der vil efterligne Jesu dåb, han må også efterligne hans forløserdød. De ser således, at det er fuldstændig forfejlet at slutte således, at vi må opfylde al retfærdighed, og at vi derfor må lade os døbe ligesom Jesus.

Og endnu en bemærkning angående den såkaldte Lydighedshandling, som

Jesus forlanger af os. Ja, men ven, hvis lydigheden består deri, at vi skal lade os neddykke, da var det let. Men så billig er lydigheden ikke, nej, dertil hører et dagligt liv i selvfornægtelse og hengivelse, dertil hører bestandigt at sige «Nej» til verden og selvet og bestandigt sige «ja» til Gud og hans ord. Åh, men ven, hvis det var sandt, at voksendåben er en lydighedshandling, da lod jeg mig ikke bare døbe een gang, men atter og atter. Men det er en stor misforståelse. Hvornår har Jesus fordret en kun udvendig handling og givet sig tilfreds med opfyldelsen af en formalitet. Det kom for ham altid an på hjertet og på viljen. Han var den største modstander af ceremonivæsen og bogstavtrældom. Nej, nej, Frelseren forlanger noget ganske andet, han forlanger meget mere end denne såkaldte lydighedshandling. Han forlanger et liv i daglig lydighed, i daglig efterfølgelse i hans fodspor. Det er noget ganske andet end bare een gang at lade sig neddykke.

«Men mange velsignede Guds nænd har dog opfattet det således og har ladet sig døbe igen. I et af de skrifter, jeg har læst fandt jeg ved afslutningen en hel fortegnelse over mænd, der alle sammen havde ladet sig døbe igen».

Ja, det er rigtigt. Jeg har også set denne fortegnelse. Men jeg synes, det er utiltalende at benytte en sådan fortegnelse i agitationen. Jeg vil påtage mig for hver af de mænd, der er nævnet i den fortegnelse, at nævne 5, ja 10 andre, der ikke har ladet sig døbe igen. Antallet af dem, der holder på voksendåben, er forholdsvis ringe, men de er for det meste meget virksomme og ar-

bedjer ivrigt for at hverve proselytter for deres anskuelse, og vi — vi har tiet. Og derved er der opstået den opfattelse, at vi ikke har noget at sige til forsvaret for vort synspunkt. Ja, at vi i grunden skulle være overbevist, om at sandheden er på den anden side, men vi vover bare ikke at give dem vor tilslutning, fordi vi frygter følgerne af et sådant skridt. Det har en broder engang skrevet til mig endda på et åbent brevkort. Han skrev, at i mit hjerte sluttede jeg mig sikkert til sandheden om dåben, men jeg turde bare ikke åbent udtale det for ikke at miste mit levebrød. Det var mens jeg endnu var præst i Mülheim. Så lavt tænker man om os. Og det er desværre ikke nogen undtagelse. Man anser os for at være mennesker, der er ulydige, mennesker der ikke vil give sandheden ære, som imod bedre viden fastholder barnedåben o.s.v. Dette er en stor uret, og det skylder man at gøre afbigt for.

«Ja, jeg har også følt mig frastødt af sådanne udtalelser. Man skulle gensidig lade være at sige noget, der kan såre, og undgå at spørgsmålet tilspidser sig på en hadefuld måde. Man burde respektere hinandens overbevisning».

Ja, det burde man. Men der er noget, jeg må sige Dem vedrørende denne fortegnelse, som De lige har talt om. Et betydeligt antal af dem, som har ladet sig døbe igen, er senere kommet til den erkendelse, at gendåben var en vildfarelse.

«Hvad siger De? Er det sandt?»

Ja, det kan De være forvisset om. Jeg har det fra flere af deres egen mund. De taler ikke offentligt om det, og derfor holder jeg det heller ikke for

at være min opgave at nævne deres navne. Men overfor mig personlig har flere erklæret: «Hvis det var nu, at jeg stod overfor spørgsmålet, så gjorde jeg det ikke».

«Det havde jeg ikke tænkt mig».

Men det er ikke desto mindre sandt, det indestår jeg for. Og jeg kan fortælle Dem endnu mere, noget der end mere vil undre Dem. Nogle af dem, der er nævnt som tilhængere af voksendåben, har senere ladet deres egne børn døbe.

«Det kan da ikke være muligt».

Det er en kendsgerning. I så høj grad har deres opfattelse ændret sig. Jeg ved det helt bestemt. I et tilfælde har en bekendt af mig forrettet dåben, i et andet tilfælde har jeg selv gjort det.

«Nej, det havde jeg dog ikke tænkt mig».

Ja, der kan De se, hvormeget det har på sig med denne formentlige lydighedshandling. Man bliver så længe besnakket og kommer ind i en ensidig og bogstavelig skriftopfattelse, at man ikke længere ser nogen anden vej. Og bagefter, når man er faldet til ro og overvejer sagen, erkender man: Det var dog en vildfarelse. Og tænk også på dette: Hvis det var sandt, at trosdåben var en sådan lydighedshandling, så ville den naturlige følge dog være den at Gud på en særlig måde ville vedkende sig alle dem, der har ladet sig døbe igen. Det er dog klart. Guds velbehag hviler over lydigheden. Da Jesus lod sig døbe og dermed erklærede sig beredt til at gå forløservejen som Gudslammet, da åbnede himlen sig, og der hørtes en røst: «Denne er min søn den elskede, i hvem jeg har velbehag». Sådan skulle man dog også kunne mær-

ke noget til det, at de «døbte» brødre var mere velsignede end de «udøbte», som man ofte kalder os. Men det kan man ikke. Jeg vil ikke dermed sige, at de brødre, der har ladet sig døbe igen er mindre velsignede end vi andre, det være langt fra. Når de i deres daglige vandel trofast følger Herren, velsigner Herren dem. Men Guds velsignelse afhænger ikke af, om man lader sig døbe en gang til eller ikke. Voksensdåben er altså i virkeligheden ikke nogen særlig lydighedshandling, det må man indrømme, når man kender forholdene i Guds rige. Ja, baptistpræster har endog over for mig beklaget sig over, at der var så megen død i deres menigheder, fordi så mange hvilede på deres dåb og derfor ikke kom videre i deres indre liv. Det tyder dog ikke på, at man har fuldbyrdet en særlig lydighedshandling, over hvilken Guds velbehag i ganske særlig grad hviler.

«Ja vist, det kan nok give anledning til eftertanke. Man kan ikke sige, at der i troende kredse, der ikke holder på voksensdåben, er mindre åndeligt liv, end blandt dem, der holder på trosdåben».

Ja, det er rigtigt. Og det kunne dog ikke være tilfældet, hvis voksensdåben var en så ubetinget nødvendig lydighedshandling. Gud ville heller ikke have ladet sine børn forblive i uvidenhed om et så vigtigt punkt, hvis voksensdåben var et tegn på særlig lydighed. Vi vil da også nok være Herren lydige ligesåvel som hine brødre. Det ved Gud, der kender hjerterne. Nej, nej, den påstand lader sig ikke opretholde, at vi skal opfylde al retfærdighed, og at voksensdåben er en lydighedshandling. Det stemmer ikke med skriften og erfaringen.

«Men der er endnu et punkt, som jeg

er standset ved. Dåb betyder do egentlig at neddykke. Dåben skulle rettelig udføres ved neddykkelse. Det ligger dog i ordet. Hvordan forholder det sig med det?»

Det græske ord for at døbe hedder: «Baptizein». Det betyder sædvanligvis: «at neddykke». Det er rigtigt. Men det kan dog også have en anden betydning. Men derom senere. Først må jeg gøre opmærksom på et andet punkt, der forekommer mig vigtigt, hvor vennerne af voksensdåben viser sig som venner af den bare form, og det kan dog ikke være det, det kommer an på.

På det ny testaments tid er dåben sikkert som regel foretaget ved neddykkelse, det skal indrømmes. Johannes den Døber har døbt på denne måde. Nu er spørgsmålet: Må vi af den grund også fortage dåben ved neddykkelse? Siger man ja til dette spørgsmål, så følger deraf, at neddykker man den, der skal døbes, så er dåben virksom, men nøjes man med at overøse, så er den uvirksom. Eller tager man lidt vand, så er dåben uden virkning, men tager man meget vand, så er den virksom. Så er det altså mængden af vand, det kommer an på. Skulle Gud virkelig spørge efter en sådan udvorteshed og have gjort sakramentets kraft afhængig deraf?

I denne forbindelse må jeg gøre en bemærkning vedrørende Rom. 6, 3-4. Her bruger Paulus neddykkelse ved dåben som et billede på hvorledes den troende skal være død og begravet med Kristus. Men neddykkelsen virker ikke dette, for der står jo: *med* ham, begravet *med* Kristus. — Og i samfund med Kristus kommer jeg kun ved troen. Der er mange, som er blevet neddykket ved dåben, men

som ikke kender til den erfaring, det tales om i Rom. 6, og der er andre, der er blevet overøst ved dåben, som har gjort den erfaring og daglig lever i den. Deraf fremgår det dog, at den ydre form ikke har den betydning, som man tillægger den.

Dette fremgår også tydeligt af andre overvejelser. I Matt. 28 har Jesus befalet sine disciple at døbe i Faderens, Sønnens og den Helligånds navn, og det har apostlene gjort. Peter siger i Ap.G. 2,38: «Omvender jer og enhver af jer lade sig døbe på *Jesu Kristi* navn til jeres synders forladelse». Og i kap. 8,16 læser vi: «De var blot døbt til den *Herres Jesu* navn». I kap. 19,5: «Da de hørte dette, lod de sig døbe til *den Herres Jesu* navn». Og i Rom. 3,6 skriver Paulus: «Ved I ikke, at vi så mange, som blev døbt til Kristus Jesus blev døbt til hans død?» Og i Gal. 3,27: «Thi I, så mange som blev døbt til Kristus har iført jer Kristus». Altså, hvad ser vi? Jesus befaler at døbe i den treenige Guds navn, og apostlene døbt i Kristi navn! Har de derved været ulydige? Og har den dåb, de har foretaget, været ugyldig, fordi *formen* ikke var helt rigtig?

Ikke sandt, vi kan heraf se, at apostlene ikke bandt sig til *formen*. Og nu skulle vi gå ind under det åg, at lade os binde af en *form*? Vi døber i den treenige Guds navn i overensstemmelse med Jesu ord. Når vi ikke neddykker, men overøser, så er vi på den vej, hvorpå apostlene vandrede, på den vej, hvor man ikke er bundet af *former*. Hvis det skulle gå efter skriftens bogstav, hvor kom vi så hen? General von Viebahn gav engang et godt råd. Når man træffer folk, der bestandig siger: «Men det står ikke i bibelen!»

Så spørg dem, sagde han, om de bruger paraply, og hvis de siger »Ja» til det, så kan man passende sige til dem: «Ja, men der står ikke noget i bibelen om, at man skal bruge paraply».

Hvor er det tåbeligt, således at klamre sig til *formen*! «Bogstaven ihjelslår». Hvis vi vil holde os til *formen*, så må vi ligge ned ved nadveren, for Jesus og hans disciple, de sad ikke, men de lå til bords. Så må vi vaske hverandres fødder, for Jesus har sagt: «Jeg har givet jer et eksempel, for at I skal gøre, hvad jeg har gjort imod jer». Når *formen* gælder, så tør vi ikke tage ordet i overført betydning.

Hvor *formen* råder, der kommer snart tegnene på åndelig død til syne, og det gør sagen så overordentlig alvorlig. Men endnu et ord angående *formen*. Bestænkelsen er også en bibelsk form. I Ez. 36,25 står der: «Da *stænker* jeg rent vand på jer, så I bliver rene». I Mos. 2,24 står der, at Moses *stænkede* blodet på folket. Da folket var så talrigt, kom der sikkert ikke ret meget blod på den enkelte, men det gjaldt dog. Ved den store forsoningsfest blev nådestolen syv gange *overstænket* med blod. Det ord, som Luther har oversat ved «forsonet», betyder egentlig på hebraisk «tildækket». Tanken er den, at synderen tillige med hans synd bliver tildækket, så at Gud ligesom ikke mere kan se ham. Blodet dækker ham. Men synderen bliver ikke neddykket i blodet, det havde måttet ske, hvis tildækningen virkelig skulle have været fuldstændig. Offerblodet i det gamle testamente var jo kun et symbol. Det er vandet i dåben også, i vandet er der i sig selv ikke nogen kraft. *Formen* er ikke det afgørende. Man kan ro-

ligt sige: «De, der lægger så megen vægt på *formen*, som vennerne af voksendåben plejer at gøre det, de har ikke forstået dåbens væsen».

Altså, den ydre form er ikke den afgørende. — Men jeg må endnu engang vende tilbage til ordet «*baptizein*» for at påvise, at påstanden om, at det altid betyder at neddykke, er fejlagtig. Ordet forekommer f. eks. i Luk. 11,38. Jesus er blevet indbudt til at spise hos en farisæer. Denne undrer sig over, at Jesus ikke vaskede sig — *ebaptisthä* — før han spiste. På det sted kan man da umuligt oversætte det ved neddykke. Det var vel skik, at man *vaskede* sig, før man spiste, men ikke at man tog et *bad*. Men for dogmatikkens skyld lægger vennerne af voksendåben gerne et *bad* ind i teksten, hvor det intet findes. Således hedder det f. eks. i Mark. 7,4: «Og når de komme fra torvet, spise de ikke uden først at tvætte sig». Der står i grundteksten «*rhantizo*», der betyder det samme som bestænke. For det samme ord står også i Heb. 9,19: «Han bestænkede både bogen selv og hele folket», og Hebr. 9,21: «Og tabernaklet og alle tjenestens redskaber bestænkede han ligeledes med blodet». Eller Hebr. 10,22: «Med hjerterne ved bestænkelsen rensede fra en ond samvittighed». Men i Mark. 7,4 oversætter den ellers så anbefalelsesværdige miniaturebibel (en tysk bibeludgave): «Når de kommer fra torvet, spiser de ikke uden først at tage *bad!*» Så skulle man lige så godt oversætte udtrykket «forskellige tvættelser» i Heb. 9,10 ved «forskellig dåb». Men der er åbenbart ikke tænkt på en neddykkelse i vand, men på forskellige levittiske tvættelser, der var foreskrevet i loven (4. Mos.

19,13, 3. Mos. 15). Dåben er opfyldelsen af alle disse gammeltestamentlige forbilleder, de forskellige tvættelser, lige som nadveren er opfyldelsen af det gammeltestamentlige påskemåltid.

Det er også verd at lægge mærke til, at Origenes, der dog var en grundig kender af det græske sprog, bruger ordet *baptizo*, når han taler om overøsningen af brændet på Karmels bjerg. Nej, det er ikke sandt, at *baptizo* altid betyder «neddykke». I Åb. 19,13 står der om Herrens klædning, at den var dypet i blod. Der står også *baptizo*. Hvis *baptizo* og hovedordet *baptizmos* altid skulle betegne en neddykkelse, så var det ikke alene bægre, krus og kobberkar — det lod sig nok gøre — men også bænkenene blevet neddykket, for i Mark. 7,4 benyttes ordet *baptizmos*.

Hvad betyder det egentlig «at døbe»? sådan må vi spørge. Neddykkelsen, den ydre form må være af underordnet betydning, dåbens sande betydning må bestå i noget andet. I 1. Kor. 10,2 læser vi, at Israels børn alle blev døbt til Moses i skyen og i havet. Det betyder ikke, at de blev neddykket, men det betyder, at de kom i et særligt forhold til Moses. Han var fører for hele folket, altså også fører for hver enkelt. Læg mærke til, hvad det er, der står: «De blev alle døbt til Moses i skyen og i havet». Men vi ved, at de gik tørskoet igennem havet. Altså, der er her tale om en dåb, ved hvilken der slet ikke var noget vand. Det bør man ikke overse. Tanken med dåben er «at sætte i forhold til», at bringes ind i et lydigheds- og afhængighedsforhold.

Forstår vi ordet på denne måde, får vi samtidig lys over det mærkelige ord i 1. Kor. 15,29, hvor Paulus skriver: «Hvad

ville ellers de udrette, som lader sig døbe for de døde? Dersom døde overhovedet ikke oprejses, hvorfor lader de sig da døbe for dem?» Nyomvendte lod sig døbe ved hjemgangne troendes kister eller grave — hvilket naturligtvis i sådanne tilfælde ikke kunne ske ved neddykkelse — for derved at udtrykke, at de samtidig med, at de antog den dødes tro, ville sætte sig i et særligt forhold til denne, der igen skulle opstå. Når Paulus i Rom. 6, 3-4 skriver: «Døbt til Kristus», så er tanken den samme der: I er ved dåben sat i forhold til Jesus, bragt i forbindelse med ham, og I er derved også gået ind under den forpligtelse, at blive ham lig i hans død. Hvosomhelst der tales om dåben, der hedder det da heller ikke: døb dem i vand, men: døb dem ind i *Kristus* ved dåben.

«Således skal vi vel også forstå det sted, hvor det står: vi blev altså begravet med ham ved dåben til døden?»

Ja, sikkert. Men misforstå mig ikke, jeg benægter ikke, at man i den første tid praktiserede voksendåb og foretog denne ved neddykkelse. I den første kristne menighed blev voksne døbt ved neddykkelse. Billedet, Paulus bruger, stemmer godt hermed. Dåben ved neddykkelse var et fortræffeligt symbol. Det er der ikke tvivl om. Men det er jo ikke det, det drejer sig om ved vor samtale. Det, som jeg ønsker at påvise overfor Dem, er kun, at der ved siden af voksendåben også fandt barnedåb sted, og at voksendåben ikke altid blev foretaget ved neddykkelse.

«Ja, det forstår jeg».

Men der er endnu mere, som jeg også må gøre Dem opmærksom på, noget

som De måske ikke har tænkt over. I de skrifter, som man har givet Dem, står der næppe noget om det. Sig mig engang, hvor og hvornår er de tre tusinde, der blev døbt den 1. pinsedag, blevet døbt ved neddykkelse?

«Det må jeg sige, at jeg aldrig har tænkt over, det er vist ikke let at svare på». De husker nok, at pinseunderet fant sted omkring kl. 9 om formiddagen, og straks efter holdt Peter en stor prædiken, af hvilken det, der står i Ap.G. 2 kun er et uddrag. Virkningen var, at 3000 mennesker spurgte: «I mænd, brødre, hvad skal vi gøre?», og der blev derefter talt indgående med dem for at vise dem troens vej. Det har altsammen taget tid. Om eftermiddagen kl. 3 var der, som vi hører det i Ap.G. 3,1 en bedetime i tempet, i hvilken apostlene også plejede at deltage. Men selv om vi antager, at hele dagen har stået til rådighed, *hvorledes* kunne man da nå at døbe disse 3000 ved neddykkelse? Og *Hvor* er det sket? Når man læser baptistiske skrifter, finder man ofte som begrundelse for, at Johannes den Døber opholdt sig ved Jordan og døbte der, den bemærkning, at der ikke var tilstrækkeligt med vand ved Jerusalem, til at man kunne døbe folk der. Men så har der jo heller ikke været vand nok til, at Peter og de andre apostle kunne døbe de 3000 der ved neddykkelse. Det kunne slet ikke lade sig gøre.

«Men ved Jerusalem flyder dog bækken Kedron?»

Javel, Kedron er den eneste bæk ved Jerusalem, men den er ved pinsetid fuldstændig udtørret.

«Men der var da også dammen Bethesda!»

Ja, og også Siloams kilde. Men Siloam var kun en kilde, hvis vand tjente til husholdningsbrug, og dammen Bethesda, hvor der var vand nok, stod under opsyn af præsterne, men vi ved, at præsterne nærrede et dødeligt had til den korsfæstede Nazaræers tilhængere, og det er udelukket, at de ville have givet deres tilladelse til, at de nye tilhængere blev døbt der. Og uden tilladelse var det slet ikke muligt. Der var jo 3000, der skulle døbes. Det kunne ikke foregå i hemmelighed. Dertil kom, at vandet i Bethesda dam var meget urent, fordi alle offerdyrene blev rensed der. At de fornemme jøder skulle have stillet nogle af deres private badstuer til rådighed, er ligeledes fuldstændig udelukket. At gå til Jordan ved pinsefesten lod sig ikke gøre på grund af afstanden. En dåb ved neddykkelse var faktisk en umulighed.

«Men hvordan blev de 3000 da døbt?»

Det skal vi straks få at se. Men lad os først endnu betragte et par tilfælde. Jeg er ikke engang sikker på, at Paulus er blevet døbt ved neddykkelse. For i grundteksten står der: anastas ebaptista, d.v.s. «stående op blev han døbt». Jeg vil dog ikke lægge særlig vægt på dette sted. Men hvordan forholder det sig med stokmesteren i Filippi? En henvisning til, at der kan have været en eller anden indretning i huset, hvor det var muligt at foretage en neddykkelse, forekommer ikke meget sandsynlig. Et fængsel på den tid var dog ikke udstyret med alle de sanitære indretninger, som nutiden kræver. Der er kun een mulighed, nemlig at Paulus sammen med familien er gået ud i natten for at opsøge en flod. Men det står der ikke noget om,

og det må også siges at være i modstrid med teksten (v. 36-37).

«Men dåben af hofmanden fra Æthiopien skete dog ved neddykkelse?»

Ja, det siger man. Og det kan man læse gang på gang. Der står sådan: «Og han bød, at vognen skulle holde, og de steg begge ned i vandet, både Filip og hofmanden, og han døbte ham. Men da de steg op igen o.s.v.». Der står ikke et eneste ord om neddykkelse. Det ville også have været vanskeligt at neddykke. Thi landevejen til Gaza, den er øde, står der i Ap.G. 8,26. Der findes ingen flod eller bæk, hvor det ville have været muligt. En sådan dåb på denne vej er en geografisk umulighed! Støttestedet for antagelsen af, at hofmandens dåb er foretaget ved neddykkelse, søger man i de to forstavelser eis og ek. De steg ned i (eis) vandet og op af (ek) vandet. Men at slutte sig til en neddykkelse ud fra disse forstavelser er ganske vilkårligt. De kan godt være trådt ud i vandet uden at være dykket ned i det.

«De mener altså, at dåben ikke er sket ved neddykkelse. Hvorledes da?»

Ved bestænkelse eller overøsning. Det var jo slet ikke noget ukendt for jøderne. Det var de vant til fra gammel tid. Bestænkelse var i den gamle pagts tid en hellig handling. Ypperstepræsten stænkede blodet på nådestolen, ja, også folket selv blev bestænket, da Moses havde oplæst pagtens bog for folket, idet han sagde: «Se, det er den pagts blod, som Herren opretter med eder på alle disse ord». Og har Gud ikke selv talt om bestækelsen? «Og jeg vil stænke rent vand på eder, og I skal vorde rene» siger Herren (Ez. 36.25). «Jeg vil udgyde vand over det tørstige», hedder det i Es.

44,3. «Over Jerusalems indbyggere vil jeg udgyde nådens og bønnens ånd», (Sal. 12,10) «Og det skal ske derefter, at jeg vil udgyde min ånd over alt kød», (Joel 3,1). Har Peter ikke sagt, at udgydelsen af den helligånd, dåben med den helligånd (Ap.G. 1,5) var opfyldelsen af forjættelsen hos profeten Joel? Gud stænker rent vand, Gud udgyder. Og denne bestækelse og udgydelse kaldes (Ap.G. 1,5) at blive døbt. Hvorledes kan man når skriften taler således, tale så foragteligt om «bestækelse». Det forstår jeg ikke. Gud har fuldbyrdet dåben med den helligånd ved udgydelse. Når Gud døber således, da tør vi også gøre det.

«Jeg havde ikke tænkt mig, at der kunne fremføres så meget imod påstanden om, at dåben skal ske ved neddykkelse, og at bestækelsen er «ubibelsk».

Men foruden det jeg har fremført, vil jeg endnu minde om, at Herren sendte sine disciple ud i alverden. Guds menighed har sin opgave i alle verdensdele. Kan man tænke sig, at Gud, da han gav sin missionsbefaling og dåbsbefaling, da har foreskrevet en form, der i mange egne slet ikke eller kun med stor møje lader sig praktisere?

«Hvordan mener De? Det forstår jeg ikke!»

Jo, tænk på missionærerne i de kolde nordiske egne. Hvordan skal de bære sig ad med at foretage en neddykkelse der? Eller i de vandfattige egne i det indre Afrika. Hvordan skal de døbe der? Eller tænk på syge og svage, kan man tænke sig, at Herren, da han gav sin dåbsbefaling, har foreskrevet en bestemt form, på hvis iagttagelse det i så høj grad kommer an, som man stadig hører og læser?

Det er dog ganske udelukket. Nej, nej, det har afgjort ikke været frelserens mening. Hvor snævert sindet at have sådanne tanker om ham.

Altså fra hvilken side vi end betragter spørgsmålet om dåbsformen, enten teologisk eller geografisk, eller hvordan vi vil gøre det, vi kommer bestandigt til det resultat, at dåben ikke altid er blevet foretaget ved neddykkelse eller kunne være blevet det. Man må også have benyttet andre fremgangsmåder, de der var givne i den gamle pagt, anvist af Gud selv. Der findes et skrift, der benævnes «De 12 apostles lære», og som er skrevet i først halvdel af det 2. århundrede. Ifølge dette har der fra begyndelsen af været benyttet forskellige fremgangsmåder ved dåben. Man har døbt i rindende vand og i stillestående vand, man har døbt i koldt vand og i varmt vand, ved neddykkelse og ved overøsning. Altså skal man ikke gøre dåben til en *lovgerning* ved at fastslå, at kun dåb foretaget på en bestemt måde er en gyldig og bibelsk dåb.

Det er sårende for andre kristne — uden at dette dog vel er tilsigtet — når man på et baptistkapel, som jeg selv har set det, anbringer et skilt, hvorpå der står: «Menighed for bibelsk døbte kristne». Så må alle vi andre være ubibelsk døbt eller slet ikke døbt, hvad der kan komme ud på et. Det skal man ikke sige eller skrive. Derved sønderriver man enhedsbåndet imellem Guds børn. Og hvad er følgerne af den opfattelse, at vi ikke er døbt? Man kan ikke holde nadver sammen med os, ja, man kan ikke engang have «kristent fællesskab» med os. Det er dog meget sørgeligt. Det, kan jeg ikke tænke mig er efter frelserens

sind. Hvem, der betræder denne vej, kommer derved meget let ind i lovbundethed og snæverhertethed. Man holder sig til skriftens bogstav, men kommer i modstrid med dens ånd. Det er min overbevisning ud fra skriften og efter de erfaringer, jeg har gjort med sådanne brødre.

«Men er der alligevel ikke noget forskert ved barnedåben, sådan som den praktiseres?»

Jo, ganske sikkert. Og i længden vil kirken vel også blive nødt til at ændre sin dåbspraksis. Jeg anser kun dåben for at være bibelsk berettiget, når den efterfølges af en kristelig opdragelse. Ellers bliver dåben vanhelliget og gjort værdiløs og nedværdiget til kun at være en skik. Men misbrugen ophæver ikke den rette brug. Dog nu er vi vist ved at komme bort fra vort emne. Deres spørgsmål lød jo: «Skal jeg lade mig døbe en gang til»? Og den misbrug, der rundt om drives med barnedåben, har intet at gøre med dette spørgsmål. Forøvrigt er misbrug heller ikke udelukket, der hvor man praktiserer voksendåb. Jeg tænker på, at Philip døbte troldmanden Simon, der var belevet troende, og snart efter fordømte Peter ham som et helvedes barn, der var fuld af bitterheds galde. Læg også mærke til hvad der står i 1. Johs. 2,19: «De er gået ud fra os, men de var ikke af os, så var de blevne hos os». Hvor mange sørgelige beretninger kan man ikke fortælle om sådanne, der er blevet regnet for troende og er blevet døbt, og som siden har vist sig at være hyklere.

Jeg har engang talt ved nogle møder i et baptistkapel, og iblandt dem, der kom til møderne (eftermøderne) for at om-

vende sig, var der mennesker, der allerede havde modtaget den såkaldte «trosdåb». Altså også der kan der forekomme fejl og misbrug.

«Så mener De altså ikke heller, at voksendåb er en bekendelse?»

I hvert fald ikke en bekendelse til Herren, i det mindste ikke her til lands, men højst en bekendelse til en bestemt opfattelse og et bestemt syn på kristendommen. Hvis voksendåben skulle være en bekendelse for mennesker, så måtte den dog også ske for offentligheden. Men mange foretager den helst i stilhed og i hemmelighedsfuldhed i deres huse, og det er ikke nogen bekendelse.

«Det har De ret i. En dåb i stilhed er ingen bekendelse. Men jeg forstår altså, at De mener, at jeg ikke behøver at lade mig døbe en gang til?»

Når De er døbt som barn og senere er kommen til troen, så er en gentagelse af dåben, efter min overbevisning ikke nødvendig. Det, det kommer an på ved dåben, består dog deri, at vi bliver døbt med den Helligånd, som Johannes sagde: «Han skal døbe med den Helligånd og ild».

Når vi har modtaget det, som det kommer an på, behøver formen ikke at gentages på en ny måde. Det, som det fremfor alt kommer an på, er dog, om vi er døbt med den Helligånd. «Den, som ikke har Kristi ånd, hører ham ikke til».

Jeg vil ønske, at det lykkedes for mig at overbevise Dem om, at det ville være at betræde en falsk vej, hvis De lod Dem døbe en gang til. Jeg frygter for, at den vej ville føre ind i lovbundethed og snæverhertethed, hvori så mange brødre, der står på dette standpunkt, er blevet fanget. Thi hvor er det dog sørgeligt, når

Guds børn udelukkes fra nadverfællesskab, fordi de efter andre Guds børns syn ikke er døbt. Jeg kender en evangelist, der engang arbejdede i en baptistmenighed. På den sidste søndag, han var der, skulle de efter planen have nadvergudstjeneste. Men da man ikke turde lade evangelisten være med der, fordi, han «ikke var døbt» udsatte man den planlagte nadvergudstjeneste i 8 dage. At bryde livets brød for dem, at udkaste evangeliets sæd iblandt dem, dertil var han god nok, men ved deres nadverbord var der ingen plads for ham. Er det ikke sørgeligt? Derfor ønsker jeg, at De må komme til det resultat, at De som svar på spørgsmålet: «Skal jeg lade mig døbe en gang til?» må sige: «Nej, nej». Jeg frygter for, at De ellers vil komme ind i den samme stilling som hine jødekristerne (Ap.G. 15,1), der sagde: «Dersom I ikke bliver omskåret efter Mose skik, kan I ikke blive frelste». Denne intolerancens og snæversindets ånd bekæmpede Paulus ved rådsforsamlingen i Jerusalem. Denne retning åbenbarede sig senere i Korinth (1. Kor. 1,12-17), og gav anledning til, at Paulus takkede Gud for, at han ikke havde døbt nogen iblandt dem uden Krispus og Kajus. Den samme partiånd har jeg mødt i mange skriftlige henvendelser, der er blevet tilsendt mig,

både i breve og i tryksager. Det er stadig den samme ånd, men er det Jesu Kristi ånd?

«Måske skal vi holde op for i dag, jeg vil tænke over, hvad De har sagt og overveje det i stilhed».

Ja, det vil være rigtigt. En ting håber jeg dog, De har fået set: at det ikke er helt uden grund, når vi mener, at også barnedåben er bibelsk berettiget. Men har De fået dette at se, da ser jeg heller ingen grund til, at De skulle lade Dem døbe en gang til. Jeg har tidligere arbejdet meget med dette spørgsmål — der er vel ingen af os, der kommer udenom det — men jeg er blevet færdig med det og er blevet klar over, at det ville være en ren og skær ceremoni, om jeg lod mig døbe en gang til. Den, der er døbt, er forpligtet til at leve sin dåb ud, ganske ligegyldigt, om han er døbt som barn eller som voksen. Og det er den fælles opgave, der er henlagt til os i vor dåb, at det må kendes på os, at vi, som dem, der er døde og begravne med Kristus, nu lever med ham og for ham og vandrer i et nyt levned. Jo bedre vil lever det ud, desto mere vil vi agte og elske hverandre og stadfæste apostelens ord (Ef. 4,4) «Eet legeme og een ånd, ligesom vi også er kaldede til et håb i vort kald, een Herre een tro, een dåb».